

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarımsal üretim ve ticaret verileri, ülkemizde tarım sektörünün içinde bulunduğu zorlu koşulları ve uygulanan politikaların yerli üreticiyi nasıl göz ardı ettiğini açıkça ortaya koymaktadır. Çiftçiden alınan ürün miktarlarında yaşanan düşüşler ile ithalat rakamlarındaki artışlar, tarım politikalarının yetersizliğini ve dışa bağımlılığı teşvik eden bir yapıyı işaret etmektedir.

Örneğin, çeltik üretimi 2022 yılında 950 bin ton iken 2023 yılında 900 bin tona gerilemiştir. Ancak çiftçiden alınan çeltik miktarı bu dönemde 75.887 tondan 52.363 tona düşmüş, bu da %31'lik bir azalma anlamına gelmiştir. Buna karşılık, çeltik ithalatı aynı dönemde %149 artarak 21.015 tondan 52.460 tona yükselmiştir. Benzer şekilde, ayçiçeği üretimi 2023 yılında bir önceki yıla göre 352 bin ton azalmış, çiftçiden alınan ayçiçeği miktarı ise %68 oranında düşerek 72.395 tona gerilemiştir. Buna karşın, ayçiçeği yağı ithalatı %25 artışla 1.254.945 tona ulaşmıştır.

Bu tablo, sadece birkaç ürünle sınırlı kalmamış; makarnalık ve ekmeklik buğday, nohut, mercimek ve zeytinyağı gibi pek çok stratejik üründe de aynı eğilim gözlenmiştir. Örneğin, makarnalık buğday ithalatı %52 artarken, çiftçiden yapılan alımlar %50 oranında düşmüştür. Zeytinyağı ithalatında ise %80'lik bir artış yaşanmış, çiftçiden alınan zeytinyağı miktarı %77 gibi ciddi bir oranda azalmıştır.

Bu veriler, üreticimizin yeterince desteklenmediğini ve tarım sektöründe uygulanan politikaların yerli üretimi teşvik etmekten ziyade ithalatı çözüm olarak benimsediğini göstermektedir. Bu durum, çiftçinin üretimden uzaklaşmasına yol açarken, kırsal kesimde geçim kaynaklarını daraltmakta ve tarımsal işgücünü azaltmaktadır. Ayrıca, yerli üretim yerine ithalata yönelmek, gıda güvenliği açısından uzun vadede ciddi riskler taşımaktadır.

Tarımsal ürün alımlarında yaşanan düşüşlerin sebeplerinin araştırılması ve bu düşüşlere karşın ithalatın neden hızla arttığının ortaya konması büyük önem taşımaktadır. Çiftçinin üretimden neden uzaklaştığı, tarımsal üretimin neden yerli kaynaklar yerine ithalatla karşılandığı, kamu tarafından ürün alım politikalarının hangi dinamiklerle belirlendiği ve bu süreçlerin ülkemiz tarımına uzun vadeli etkileri titizlikle incelenmelidir.

Bu bağlamda, tarımsal üretim ve ithalat verilerindeki değişimlerin tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi, yerli üretimin teşvik edilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımla. 26.06.2025

Özgür Ceylan
Çanakkale

Ömer Fethi GÜRER
Niğde Milletvekili

..1266 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Mahir POLAT	İzmir	
Ahmet Bora DAZGAN	Edirne	
Cemal ENGİNYURT	İstanbul	
Talat DİNGER	Mersin	
Ali ÖZTUNÇ	K. Manisa	
Mustafa Adıgüzel	Ordu	
Vedat Gökçe	Kırklareli	
Serhan ÖZALP	Balıkesir	
Ali Fozul KASAP	Konya	
Rifat T. N. ÇANTOĞLU	İzmir	
İbrahim Arslan	Gümüşhanev	
Mehin KUTAN	Kırklareli M. M.	
Bahri ÖZALP	Kırklareli M. M.	
Ali KARADAĞ	Uşak M. M.	
Orhan SÖMER	Adana M. M.	
Turker Aker	Bolu M. M.	
Melik Meriç	Gaziantep M. M.	
İbri Ağbaba	Malatya M. M.	
Esin Karakoz	Aydın M. M.	

